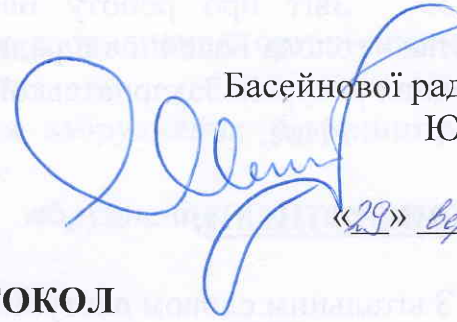

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова
Басейнової ради річки Тиси
Юрій Шпонтар

«29» вересня 2023 р

ПРОТОКОЛ
засідання Басейнової ради річки Тиси

м. Ужгород

29 вересня 2023 року

№ 9

Дата проведення: 29 вересня 2023 року.

Місце проведення: Закарпатська область, місто Ужгород, Слов'янська набережна, будинок 5, Басейнове управління водних ресурсів річки Тиса.

Час проведення: з 11.00 по 12.00 год.

Час початку реєстрації: 10.30 год.

Час закінчення реєстрації: 11.00 год.

ПРИСУТНІ: 8 членів Басейнової ради, 19 – запрошених.

Усього 27 осіб (*перелік додається*).

Порядок денний

1. Програма заходів Плану управління річковим суббасейном Тиси на період 2025-2030 роки, спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем річкового суббасейну Тиси (забруднення органічними, біогенними та небезпечними речовинами, гідроморфологічні зміни, неконтрольоване водокористування, засмічення) з врахуванням пропозицій місцевих органів виконавчої влади, територіальних громад, водокористувачів (доповідачі: Едуард Осійський, заступник начальника БУВР Тиси, член координаційної групи з розробки ПУРБ, Тетяна Готра - секретар Басейнової ради річки Тиси, член координаційної групи з розробки ПУРБ, Володимир Суран - Регіональна асоціація органів місцевого самоврядування «Закарпаття - за чисте довкілля», керівник робочої групи з розробки Програми заходів від Басейнової ради річки Тиса).

2. Порядок очищення стічних вод перед скиданням в «уразливих зонах» та підготовка відповідних рішень органів місцевого самоврядування, за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, згідно повноважень, передбачених Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (доповідачі: Едуард Осійський, заступник начальника БУВР Тиси, Василь Романець, начальник Управління житлово-комунального господарства та енергозбереження

Закарпатської обласної військової адміністрації, член Басейнової ради річки Тиса).

3. Звіт про роботу Басейнової ради річки Тиса (доповідач: Юрій Шпонтак - голова Басейнової ради річки Тиса, директор Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної військової адміністрації).

4. Різне.

ВИСТУПИЛИ:

З вітальним словом виступили та побажали плідної праці:

Олег Кисіль – начальник Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса, заступник голови Басейнової ради річки Тиса;

Юрій Шпонтак - голова Басейнової ради річки Тиси, привітав присутніх членів Басейнової ради річки Тиси, представників влади та водогосподарських організацій області, водокористувачів, науковців, громадськість з проведенням дев'ятого засідання Басейнової ради річки Тиси. Повідомив, що на засіданні присутні 8 членів Басейнової ради, з 13. П'ятеро членів Басейнової ради з поважних причин не змогли прийняти участь у засіданні. Відповідно до Положення про Басейнову ради річки Тиса, засідання є легітимним, якщо на ньому присутні більше половини членів.

Шпонтак Юрій запропонував для ефективності роботи засідання затвердити наступний регламент роботи:

- час для доповіді – до 20 хвилин;
- час для виступу та дебатів – до 5 хвилин;
- час для внесення пропозицій та доповнень – до 3 хвилин.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 8.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

Рішення прийняте 8 голосами, що становить 100% голосів, присутніх на засіданні.

1. Програма заходів Плану управління річковим суббасейном Тиси на період 2025-2030 роки, спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем річкового суббасейну Тиси.

СЛУХАЛИ: Едуарда Осійського - заступника начальника БУВР Тиси, члена координаційної групи з розробки ПУРБ.

ПЗ - це повний перелік програм (планів) для району річкового басейну чи суббасейну, їх зміст та проблеми, які передбачено розв'язати. ПЗ розроблено БУВР Тиси відповідно до Методичних рекомендацій та Порядку розроблення ПУРБ спільно з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, неурядовими громадськими організаціями (далі - НГО), науково-освітніми установами (далі - НОУ) та іншими заінтересованими сторонами з урахуванням пропозицій та рішень Басейнової ради річки Тиса.

Поверхневі води:

Запропоновані заходи, які спрямовані на зменшення забруднення МПВ суббасейну Тиси належать до трьох груп:

заходи, спрямовані на зменшення забруднення органічними речовинами (дифузні та точкові джерела) - 57 заходів;

заходи, спрямовані на зменшення забруднення біогенними речовинами (дифузні та точкові джерела) - 59 заходів;

заходи, спрямовані на зменшення забруднення небезпечними речовинами (дифузні та точкові джерела) - 58 заходів.

Підземні води:

Для підземних вод ПЗ включає наступні основні заходи:

- заходи, спрямовані на зменшення забруднення (дифузні та точкові джерела);
- заходи, спрямовані на запобігання виснаженню підземних вод;
- заходи, спрямовані на зменшення впливу запланованих інфраструктурних проектів на стан вод.

Загальна вартість всіх запропонованих заходів на період 2025 -2030 роки складає 9 945,6 млн. грн. (248,6 млн. євро), в розрахунку на ТГ (64) - 155,4 млн грн., (25,9 млн. грн. в рік), на одного мешканця Закарпаття (1,254 млн. чол., дані за 2020 рік) припадає 7931,1 грн. (1321,9 грн. в рік). Найбільш вартісними є заходи з реконструкції/модернізації каналізаційних очисних споруд (КОС) та каналізаційних мереж. Наприклад, для реалізації таких заходів у містах Ужгород та Мукачево необхідно орієнтовно до 2 363,2 млн. грн.

ВИСТУПИЛИ:

Володимир Суран - голова регіональної асоціації «Закарпаття за чисте довкілля» виступив щодо каналізаційних очисних споруд у яких наявні проекти, до проектів вносяться нові технічні рішення для зменшення затрат фінансових ресурсів, над цим питанням працюють науковці, практики, тому їхню думку необхідно враховувати.

Владислав Пересоляк - Громадська рада при Закарпатській обласній військовій адміністрації виступив щодо виснаження і падіння рівня ґрунтових, підземних вод, а також необхідності відновлення моніторингу якості та кількості підземних вод для їх раціонального використання у суббасейні Тиси.

2. Порядок очищення стічних вод перед скиданням в «уразливих зонах» та підготовка відповідних рішень органів місцевого самоврядування, за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, згідно повноважень, передбачених Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод».

СЛУХАЛИ: Едуарда Осійського - заступника начальника БУВР Тиси, члена координаційної групи з розробки ПУРБ, Василя Романця - начальника

Управління житлово-комунального господарства та енергозбереження Закарпатської обласної військової адміністрації, члена Басейнової ради річки Тиса.

Уразлива зона (УЗ) – масив поверхневих вод (МПВ) та внутрішні морські води, які зазнають впливу внаслідок скидання стічних вод та в яких спостерігається евтрофікація або які можуть бути евтрофіковані у разі невжиття запобіжних заходів.

УЗ визначається рішенням органу місцевого самоврядування за поданням Держводагентства, відповідно до Критеріїв визначення уразливих та менш уразливих зон, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 14.01.2019 №6, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 лютого 2019 р. за № 126/33097.

Актуальність:

- 78% масивів поверхневих вод (МПВ) зазнають ризиків недосягнення «доброго» екологічного стану за результатами аналізу антропогенних навантажень на стан поверхневих вод;
- програма державного моніторингу поверхневих вод охоплює лише 5% МПВ;
- згідно із Концепцією Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2026 роки, схваленою розпорядженням КМУ від 28 квітня 2021 р. № 388-р, 47,8% населення мають доступ до систем централізованого водовідведення;
- Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, зобов'язує імплементувати в Україні Директиву Ради 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод» від 21 травня 1991 року.

Перелік уразливих зон:

- Відповідно до Критеріїв визначення уразливих та менш уразливих зон, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 14.01.2019 №6
- Уразливими зонами масиви поверхневих вод, у які здійснюється скид стічних вод від підприємств житлово-комунального господарства.
- Басейн Тиси (Закарпатська область)
- 10 МПВ з уразливими зонами у які здійснюють скиди стічних вод основні водоканали області.
- Ужгород (Уж), Мукачево (Латориця), Берегове (Верке), Хуст (Хустець), Свалява (Латориця), Виноградів (Тиса), Тячів (Тиса), Рахів (Тиса) Іршава (Іршавка), Чоп (Тиса).
- ПЕ більше 10 тис.

3. Звіт про роботу Басейнової ради річки Тиса.

СЛУХАЛИ: Юрія Шпонтака - голову Басейнової ради річки Тиса, директора Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної військової адміністрації.

Басейнова рада річки Тиса найменша за кількістю членів – 13 але, на мою думку, найпродуктивніша. За 2018-2023 роки розглянула найбільш актуальні питання суббасейну Тиси:

План управління ризиками затоплення на окремих територіях у межах району басейну річки Дунай на 2023-2030 роки», затверджений від 8 жовтня 2022 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України №895-р (ПУРЗ Дунаю).

Порядок розроблення плану управління річковим басейном Тиси на 2025 - 2030 роки (відповідно ПКМУ від 18 травня 2017 р. № 336).

План управління відходами у Закарпатській області на 2025-2030 роки.

Реалізацію в області Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» від 12 січня 2023 року № 2887-ІХ (набрав чинності з 7 серпня 2023 року).

Басейнова рада річки Тиса протягом 2018 -2023 років відслідковувала хід реалізація проектів міжнародної технічної допомоги:

- «Зміцнення транскордонної безпеки спільними заходами, спрямованими на запобігання паводків та затоплення внутрішніми водами у межиріччі річок Тиса і Тур»

- «Спільні заходи із запобігання стихійним лихам у транскордонному басейні р. Уж»

- «Реконструкція магістральних каналів Верке та Сипа Берегівської меліоративної системи»

- «Розробка Регіонального плану управління відходами Закарпатської області до 2030 року»

- «Низький рівень пластику від джерела до моря: комплексний план дій щодо ліквідації забруднення пластиком річок Тиса та Дунай».

- «Реалізація протипаводкових заходів у межах Берегівського району як складова комплексної стратегії управління паводками в басейні Верхньої Тиси».

Басейнова рада річки Тиси розглядала найбільш актуальні питання:

- Будівництво сміттєпереробного заводу в Полянській територіальній громаді, Мукачівський район, Закарпатська область. Потужності заводу дозволять переробляти нові ТПВ, які будуть збиратися на території області, так і сировину зі існуючих старих сміттєзвалищ, які потребують санації. Захід охоплюватиме три райони області (16 ТГ) і більше 40 МПВ у верхів'ях річок Латориця, Уж, Боржава та Ріка.

- Розчистка каналу Верке в межах м. Берегове та Берегівського району.

- Оцінка, відстеження змін стану водозабору та проведення робіт з відновлення водозаборів Полянського та Плосківського лісництв, Полянська територіальна громада, Мукачівський район, Закарпатська область. Останній захід є пілотним проектом, який планується впроваджувати в суббасейні Тиси для збереження й охорони «доброго» стану МПВ у лісовому фонді (ліс займає понад 50% території Закарпатської області), запобігання повеням, протиерозійні та протипожежні заходи).

На жаль, не всі територіальні громади області співпрацюють з Басейновою радою річки Тиса.

ВИСТУПИЛИ:

Олег Кисіль - начальник Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса, заступник голови Басейнової ради річки Тиса щодо проведення роботи з розробки проектної документації (стадія «Проект»): «Будівництво гідротехнічної споруди для забезпечення покращення санітарного стану русла річки Тиса в Берегівському районі Закарпатської області». Дана споруда має вирішити проблему із транскордонним перенесенням твердих побутових відходів.

4. Різне.

СЛУХАЛИ:

Тетяну Готру - секретаря Басейнової ради річки Тиси, члена координаційної групи з розробки ПУРБ про те, що Державне агентство водних ресурсів України розпочало процес оновлення персонального складу Басейнової ради річки Тиса.

Згідно з наказом Держводагентства від 21 липня 2023 року №89 «Щодо оновлення персонального складу басейнових рад» БУВР Тиси визначено відповідальним за підготовку зборів заінтересованих сторін, оновлення персонального складу Басейнової ради річки Тиса.

Пропонуємо долучитися до формування складу Басейнової ради та надати кандидатуру представника від організації з правом голосування та прийняття рішень відповідно до покладених на неї завдань.

Надання кандидатури здійснюється шляхом подання форми заяви разом із супровідним листом від організації, яку представляє кандидат.

Пропозиції кандидатур для включення до складу Басейнової ради річки Тиса просимо надавати до 10 листопада на електронну адресу Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса.

Юрія Дербалю - ГО Форза, члена секретаріату Басейнової ради річки Тиса про лісові ресурси та залежності повеней/паводків від лісів, паводкові проблеми на лісових дорогах та трелювальних волоках, протиповеневі рішення дешевші та дорожчі. Розповів про пропозиції ГО Форза, які були подані до Програми заходів ПУРБ Тиси їх актуальність та необхідність максимально залучити до ПУРБ Тиси лісове господарство.

Йосип Галайда - голову асоціацій водоканалів Закарпаття, члена Басейнової ради річки Тиса, що з ініціативи Представництва Асоціації «Укрводоканалекологія» Захід 17-18 жовтня 2023 року відбудеться робоча поїздка в міста Ніредьгаза та Нірбатор (Угорщина) з метою поглиблення робочих відносин та обміном досвіду між угорськими та українськими водоканалами з впровадження Директиви ЄС 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод» та запросив присутніх долучитися до поїздки.

Василь Турянин - в.о. начальника Берегівського міжрайонного управління водного господарства, що в рамках впровадження природоохоронних заходів Програми охорони навколишнього природного середовища у Закарпатській області на 2021-2023 роки, працівники Берегівського міжрайонного управління водного господарства спільно з громадською організацією «Кольорові баки», представниками Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса,

Департаменту екології та природних ресурсів, Березівської РВА, територіальної громади села Квасово активно долучилися до проведення екологічної акції з розчистки від пластику та побутового сміття русла р. Боржава в селі Квасово, Березівського району. Основною ціллю екологічної акції було привернення уваги територіальних громад до проблеми засмічення річок Закарпаття, посилити співпрацю між громадськими організаціями та місцевими органами влади.

Загалом під час проведення заходу розчищено русло річки Боржава від повалених дерев та твердих побутових відходів, переважно побутового сміття, що накопичувалось перед встановленою перегороджувальною сіткою (уловлювачем) в обсязі: 1,2 т сміття та 34 м³ деревини. Все зібране та відсортоване побутове сміття вивезено для переробки до приймального пункту вторинної сировини «Кольорові баки» в м. Берегове.

Маємо надію, що дана екологічна акція слугуватиме початком дієвої співпраці водогосподарників краю та громадських організацій в майбутньому. Тільки спільними зусиллями місцевих громад та органів влади - зможемо зберегти чистими наші річки.

Рішення Басейнової ради:

1. Визнати роботу Басейнової ради річки Тиса за 2018 - 2023 роки задовільною.

2. Секретаріату Басейнової раду річки Тиса розмістити на сайті Держводагентства України та БУВР Тиси інформацію щодо оновлення складу Басейнової ради річки Тиса на 2024-2029 роки.

3. Погодити проект Програми заходів Плану управління річковим суббасейном Тиси на період 2025-2030 роки, спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем річкового суббасейну Тиси.

4. Басейновому управлінню водних ресурсів річки Тиса провести збір наданих кандидатур представників від організацій та установчі збори заінтересованих сторін щодо формування нового складу Басейнової ради річки Тиса.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 8.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

**Виконавчий секретар
Басейнової ради річки Тиси**

Тетяна Готра